

מפת דרכים המבוססת על עשייה לפתרון קבע של שתי מדינות לסכסוך הישראלי-פלסטיני 30 באפריל, 2003 (תרגום לא רשמי)

המסמך הבא הנו מפת דרכים המבוססת על עשייה וחותרת ליעדים, הכוללת שלבים ברורים, מסגרות זמן, תאריכי יעד וציוני דרך, אשר מטרתה להשיג התקדמות באמצעות צעדים הדדיים, שיינקטו על-ידי שני הצדדים בתחום המדיני, הביטחוני, הכלכלי, ההומניטארי ובתחום הקמת מוסדות, בחסות ה'רביעייה' (ארה"ב, האיחוד האירופי, האו"ם ורוסיה). היעד הוא הסדר סופי וכולל לסכסוך הישראלי-פלסטיני עד 2005, כפי שהוצג בנאום הנשיא בוש מה-24 ביוני והתקבל על-ידי האיחוד האירופי, רוסיה והאו"ם בהצהרות המינסטריואליות של ה'רביעייה' מה-16 ביולי וה-17 בספטמבר.

פתרון של שתי מדינות לסכסוך הישראלי-פלסטיני יושג אך ורק באמצעות הפסקת האלימות והטרור, כאשר תהיה לעם הפלסטיני מנהיגות הפועלת בהחלטיות נגד הטרור, המוכנה ומסוגלת לכונן דמוקרטיה פעילה המבוססת על סובלנות וחירות, ובאמצעות נכונות ישראלית לעשות את הנדרש להקמת מדינה פלסטינית דמוקרטית, וקבלה ברורה וחד-משמעית על-ידי שני הצדדים של יעד ההסדר באמצעות משא-ומתן כמתואר להלן. ה'רביעייה' תסייע ותאפשר את ביצוע התכנית, החל משלב I, לרבות שיחות ישירות בין הצדדים לפי הצורך. התכנית קובעת מסגרת זמן מציאותית ליישום. אולם, כתכנית המבוססת על עשייה, התקדמות מצריכה ותלויה במאמצי הכנים של הצדדים ובמיליון של כל אחת מהתחייבויות המפורטות להלן. אם יקיימו הצדדים את התחייבויותיהם במהירות, אפשר שהמעבר במהלך ובין השלבים יחול מהר יותר מכפי שמצוין בתכנית. אי-עמידה בהתחייבויות תמנע התקדמות.

הסדר, שידון בין הצדדים, יביא להופעתה של מדינה פלסטינית עצמאית, דמוקרטית ובת קיימא, השוכנת בשלום ובביטחון לצדה של ישראל ושכנותיה האחרות. ההסדר יפתור את הסכסוך הישראלי-פלסטיני ויסיים את הכיבוש, שהחל ב-1967, על בסיס יסודות ועידת מדריד, העיקרון של 'שטחים תמורת שלום', החלטות מועצת הביטחון 242, 338 ו-1397, הסכמים שהושגו בעבר בין הצדדים ויוזמת נסיך הכתר הסעודי עבדאללה - שאושרה על-ידי הליגה הערבית בפסגת ביירות - הקוראת לקבלת ישראל כשכנה השוכנת בשלום ובביטחון במסגרת של הסדר כולל. יוזמה זו הנה מרכיב חיוני במאמצים הבינלאומיים לקידום שלום כולל בכל הערוצים, לרבות הערוץ הסורי-ישראלי והערוץ הלבנוני-ישראלי.

ה'רביעייה' תתכנס בקביעות בדרגים בכירים כדי להעריך את מעשי הצדדים ליישום התכנית. בכל שלב מצפים מהצדדים למלא אחר התחייבויותיהם

במקביל, אלא אם כן צוין אחרת.

שלב I: הפסקת הטרור והאלימות, נורמליזציה של חיי הפלסטינים והקמת מוסדות פלסטיניים - מעתה ועד מאי 2003.

בשלב I נוטלים הפלסטינים על עצמם באופן מיידי וללא תנאי להפסיק את האלימות על פי הצעדים המפורטים להלן; על פעולה כזו להיות מלווה בצעדים תומכים מצד ישראל. הפלסטינים והישראלים מחדשים את שיתוף הפעולה הביטחוני על בסיס תכנית טנט להפסקת האלימות, הטרור וההסתה, באמצעות שירותי ביטחון פלסטיניים מאורגנים מחדש ויעילים. הפלסטינים לוקחים על עצמם לבצע רפורמה פוליטית מקיפה כהכנה לקראת קבלת מעמד מדינה, שתכלול ניסוח חוקה פלסטינית ובחירות חופשיות, הוגנות ופתוחות על בסיס צעדים אלה. ישראל נוקטת בכל הצעדים הנדרשים כדי לסייע לנורמליזציה של החיים הפלסטיניים. ישראל נסוגה משטחים פלסטיניים שנכבשו החל מה-28 בספטמבר 2000 ושני הצדדים מחזירים על כנו את הסטטוס קוו ששרר באותה העת, ככל שיתקדמו העשייה ושיתוף הפעולה הביטחוניים. ישראל תקפיא גם את כל פעילות ההתיישבות, בהתאם לדוח מיטשל.

בתחילת שלב I:

- ההנהגה הפלסטינית מפרסמת הצהרה חד-משמעית, המדגישה את זכותה של ישראל להתקיים בשלום ובביטחון, והקוראת להפסקת אש מיידי וללא תנאי להפסקת הפעילות המזוינת וכל מעשי האלימות נגד ישראלים באשר הם. כל המוסדות הפלסטיניים הרשמיים שמים קץ להסתה נגד ישראל.
- ההנהגה הישראלית מפרסמת הצהרה חד-משמעית, המאשרת את מחויבותה לחזון שתי המדינות - מדינה פלסטינית עצמאית, בת קיימא וריבונית, החיה בשלום ובביטחון לצד ישראל, כדברי הנשיא בוש, והקוראת להפסקה מיידי של האלימות נגד פלסטינים באשר הם. כל המוסדות הישראליים הרשמיים שמים קץ להסתה נגד פלסטינים.

ביטחון

- הפלסטינים מצהירים על הפסקה חד-משמעית של האלימות והטרור ועושים מאמצים גלויים לעין בשטח על-מנת לעצור, לקטוע ולרסן יחידים וקבוצות, המבצעים ומתכננים התקפות אלימות נגד ישראלים באשר הם.
- מנגנון ביטחון של הרשות הפלסטינית, שנבנה ומוקד מחדש, מתחיל לבצע פעולות מתמשכות, ממוקדות ויעילות המכוונות לעמוד מול כל אלה העוסקים בטרור ולפירוק תשתית ויכולות הטרור. דבר זה כולל את התחלתה של החרמת נשק בלתי חוקי וגיבוש רשות ביטחונית המנותקת מקשרים עם טרור ושחיתות.

- ממשלת ישראל איננה נוקטת בפעולות המערערות את האמון, לרבות גירושים, התקפות על אזרחים, הפקעת ו/או הריסת בתים ורכוש של פלסטינים, כצעד ענישה או על מנת לאפשר בנייה ישראלית, הריסת מוסדות ותשתיות פלסטיניים וצעדים אחרים, שפורטו בתכנית העבודה של טנט.
- בהסתמך על מנגנונים קיימים ועל משאבים הקיימים בשטח, מתחילים נציגי ה'רביעייה' בבקרה לא רשמית ומתייעצים עם הצדדים על הקמתו והפעלתו של מנגנון בקרה רשמי.
- יישום, כפי שהוסכם בעבר, של התכנית האמריקנית לבנייה מחדש, הכשרה וחינוך שיתוף פעולה ביטחוני בשיתוף עם מועצה מפקחת חיצונית (ארה"ב-מצרים-ירדן). תמיכה של ה'רביעייה' במאמצים להשיג הפסקת אש מקיפה, שתחזיק מעמד.
- כל ארגוני הביטחון הפלסטיניים מאוחדים לשלושה שירותים המדווחים לשר פנים בעל סמכות.
- כוחות ביטחון פלסטיניים, שעברו ארגון והכשרה מחדש ומקבילים בצה"ל מחדשים בהדרגה את שיתוף הפעולה הביטחוני והתחייבויות אחרות במסגרת יישום תכנית העבודה של טנט, לרבות פגישות קבועות בדרג בכיר, בהשתתפות אנשי ביטחון אמריקניים רשמיים.
- מדינות ערב מנתקות את המימון הציבורי והפרטי ואת כל שאר סוגי התמיכה בקבוצות התומכות והעוסקות באלימות ובטרור.
- כל התורמים המעניקים סיוע תקציבי לפלסטינים, מזרימים כספים אלה דרך חשבון ממשלתי יחיד של משרד האוצר הפלסטיני.
- ככל שמתקדם היישום הביטחוני הכולל, נסוג צה"ל בהדרגה מאזורים הכבושים מאז ה-28 בספטמבר 2000, ושני הצדדים משיבים על כנו את הסטטוס קוו, ששרר לפני ה-28 בספטמבר 2000. כוחות ביטחון פלסטיניים מתפרסים באזורם המפונים על-ידי צה"ל.

בניית מוסדות פלסטיניים

- פעילות מיידית להנעת תהליך אמין להכנת טיוטת חוקה לקראת הקמת מדינה פלסטינית. ועדת החוקה מפיצה במהירות האפשרית טיוטת חוקה פלסטינית, המבוססת על דמוקרטיה פרלמנטרית איתנה וקבינט עם ראש ממשלה בעל סמכות לצורך דיון/תגובה ציבורי(ת). ועדת חוקה מציעה טיוטת מסמך להגשה לאחר הבחירות לאישור המוסדות הפלסטיניים המתאימים.
- מינוי ראש ממשלה או קבינט לתקופת מעבר, עם רשות מבצעת/גוף מקבל החלטות בעל(ת) סמכות.

- ממשלת ישראל מאפשרת בצורה מרבית תנועה של בעלי משרות פלסטיניים לכינוסי המועצה המחוקקת הפלסטינית והקבינט, להדרכה ביטחונית מחודשת בפיקוח בינלאומי, פעילות אלקטורלית ופעילות רפורמיסטית אחרת, וצעדים תומכים נוספים הקשורים למאמצי הרפורמה.
- המשך מינוי שרים פלסטיניים המוסמכים לבצע רפורמה יסודית. השלמת צעדים נוספים להשיג הפרדת רשויות אמיתית, לרבות רפורמות משפטיות פלסטיניות הנדרשות לשם כך.
- הקמת ועדת בחירות פלסטינית עצמאית. המועצה המחוקקת הפלסטינית בוחנת ומשנה את חוק הבחירות.
- יישום פלסטיני של ציוני דרך משפטיים, מנהליים וכלכליים, כפי שנקבע על-ידי כוח המשימה הבינלאומי לרפורמה הפלסטינית.
- מוקדם ככל הניתן, ועל בסיס הצעדים המוזכרים לעיל, ובמסגרת של דיון פתוח ובחירת מועמדים/מערכת בחירות שקופה, המושתתת על הליך חופשי ורב-מפלגתי, מקיימים הפלסטינים בחירות חופשיות, פתוחות והוגנות.
- ממשלת ישראל מאפשרת סיוע של כוח המשימה לבחירות, רישום מצביעים ותנועת מועמדים ונושאי תפקידים בבחירות. תמיכה בארגונים לא ממשלתיים המעורבים בהליך הבחירות.
- ממשלת ישראל פותחת מחדש את לשכת המסחר הפלסטינית ומוסדות פלסטיניים סגורים אחרים במזרח ירושלים, על בסיס התחייבות שמוסדות אלה יפעלו אך ורק בהתאם להסכמים קודמים בין הצדדים.

היענות הומניטארית

- ישראל נוקטת בצעדים לשיפור המצב ההומניטארי. ישראל והפלסטינים מיישמים במלואן את כל המלצות דוח ברטיני לשיפור התנאים ההומניטאריים, מסירים עוצרים ומקלים על המגבלות על תנועת בני אדם וסחורות, ומאפשרים גישה מלאה, חופשית ובלתי מופרעת לצוותים בינלאומיים והומניטאריים.
- ועדת הקישור האד הוק (The ad hoc Liaison Committee) בוחנת את המצב ההומניטארי ואת הסיכויים לפיתוח כלכלי בגדה המערבית ובעזה, ופותחת במאמץ נרחב להשגת סיוע מתורמות, בכלל זה למאמץ הרפורמה.
- ממשלת ישראל והרשות הפלסטינית ממשיכות בהליך ניכוי הכנסות והעברת כספים, לרבות פיגורים, בהתאם למנגנון בקרה מוסכם ושקוף.

חברה אזרחית

- המשך סיוע של תורמים, לרבות הגדלת המימון באמצעות ארגונים פרטיים התנדבותיים/ארגונים לא ממשלתיים, עבור תכניות "עם לעם", פיתוח במגזר הפרטי ויוזמות של החברה האזרחית.

התנחלויות

- ממשלת ישראל מפרקת לאלתר מאחזים שהוקמו מאז מארס 2001.
- בהתאם לדו"ח מיטשל, ממשלת ישראל מקפיאה כל פעילות התנחלות (לרבות גידול טבעי של התנחלויות).

שלב II: מעבר - יוני 2003 - דצמבר 2003

בשלב השני מתמקדים המאמצים באפשרות להקמת מדינה פלסטינית עצמאית בגבולות זמניים וסממני ריבונות, המבוססת על החוקה החדשה, כתחנת ביניים להסדר קבע. כפי שצויין, ניתן יהיה להגיע ליעד זה, כאשר לעם הפלסטיני תהיה הנהגה, שתפעל בנחרצות נגד הטרור ותהיה מוכנה ומסוגלת לבנות דמוקרטיה פעילה המבוססת על סובלנות וחירות. עם הנהגה כזו, בעלת מוסדות אזרחיים ומנגנוני ביטחון מתוקנים, יזכו הפלסטינים לתמיכתם הפעילה של ה'רביעייה' והקהיליה הבינלאומית המורחבת, להקמת מדינה עצמאית ובת-קיימא.

ההתקדמות לשלב II תתבסס על שיפוט המבוסס על קונסנזוס של ה'רביעייה' באשר לשאלה האם התנאים מתאימים להתקדמות, תוך לקיחה בחשבון של ביצועי שני הצדדים. בעניין המשך המאמץ לנרמל את חיי הפלסטינים, לכוון מוסדות פלסטיניים, שלב II מתחיל אחרי הבחירות הפלסטיניות ומסתיים בהקמתה האפשרית של מדינה פלסטינית עצמאית בגבולות זמניים ב-2003. היעדים העיקריים שלו הם פעילות ביטחונית מתמשכת ומקיפה, שיתוף פעולה ביטחוני יעיל, המשך הנורמליזציה של החיים הפלסטיניים, כינון מוסדות, המשך הבנייה על בסיס המטרות שהותוו בשלב I וביסוסן, אשרור חוקה פלסטינית דמוקרטית, כינון רשמי של משרת ראש ממשלה, ייצוב הרפורמה הפוליטית והקמתה של מדינה פלסטינית בגבולות זמניים.

- ועידה בינלאומית: מכונסת על-ידי ה'רביעייה', בהתייעצות עם הצדדים, מייד עם השלמתן המוצלחת של הבחירות הפלסטיניות, כדי לתמוך בשיקום הכלכלי הפלסטיני ולהניע תהליך, שיוביל להקמת מדינה פלסטינית עצמאית בגבולות זמניים.
 - פגישה כזו תהיה מקיפה ותושתת על היעד של שלום כולל במזרח התיכון (לרבות בין ישראל לסוריה ובין ישראל ללבנון) ועל העקרונות שצוינו במבוא למסמך זה.

- מדינות ערב יחדשו את הקשרים עם ישראל, שהיו קיימים לפני האינתיפאדה (משרדי סחר וכו').
- חידוש המעורבות הרב-צדדית בסוגיות הכוללות מקורות מים אזוריים, איכות הסביבה, פיתוח כלכלי, פליטים ובקרת נשק.
- חוקה חדשה למדינה פלסטינית דמוקרטית ועצמאית מושלמת ומאושרת על-ידי המוסדות הפלסטיניים המתאימים. בחירות נוספות נערכות, במידת הצורך, לאחר אישור החוקה החדשה.
- קבינט לרפורמה בעל סמכויות, עם משרד ראש ממשלה, מוקם רשמית בהתאם לטיוטת החוקה.
- המשך עשייה ביטחונית מקיפה, לרבות שיתוף פעולה ביטחוני יעיל על בסיס היסודות שהותוו בשלב א.
- הקמת מדינה פלסטינית עצמאית בגבולות זמניים, באמצעות תהליך של מעורבות ישראלית-פלסטינית, שתושק בוועידה הבינלאומית. כחלק מתהליך זה מיושמים הסכמים קודמים להבטחת רצף טריטוריאלי מרבי, לרבות פעילות נוספת בתחום ההתנחלויות, בד בבד עם הקמתה של מדינה פלסטינית בעלת גבולות זמניים.
- תפקיד בינלאומי מוגבר בפיקוח על המעבר, בתמיכתה הפעילה, הרציפה והמעשית של ה'רביעייה'.
- חברי ה'רביעייה' מקדמים הכרה בינלאומית במדינה פלסטינית, לרבות חברות אפשרית באו"ם.

שלב III: הסכם להסדר קבע וסיום הסכסוך הישראלי-פלסטיני 2005-2004

התקדמות לשלב III, המתבססת על החלטה פה-אחד של ה'רביעייה', תוך לקיחה בחשבון של פעולות שני הצדדים ושל בקרת ה'רביעייה'. מטרותיו של שלב III הן ביסוס הרפורמה וייצוב המוסדות הפלסטיניים, פעילות ביטחונית פלסטינית רציפה ויעילה, וכן משא-ומתן ישראלי-פלסטיני, שמטרתו להגיע להסדר קבע ב-2005.

- **ועידה בינלאומית שנייה:** מכונסת על-ידי ה'רביעייה', בהתייעצות עם הצדדים, בתחילת 2004 כדי לאשר את ההסכם שהושג לגבי מדינה פלסטינית עצמאית בגבולות זמניים ולהשיק רשמית תהליך הנתמך באופן פעיל, רציף ומעשי על-ידי ה'רביעייה', שיוביל לפתרון של סטטוס קבוע סופי ב-2005, לרבות בנושאי הגבולות, ירושלים, פליטים והתנחלויות; וכן לתמוך בהתקדמות לקראת הסדר כולל במזרח-התיכון בין ישראל ולבנון, ובין ישראל וסוריה שיושג בהקדם האפשרי.
- המשך התקדמות מקיפה ויעילה לגבי סדר היום של הרפורמה כפי

שהותוותה על-ידי כוח המשימה כהכנה להסכם הסטטוס הסופי.

- המשך פעילות ביטחונית רצופה ויעילה, ושיתוף פעולה ביטחוני רצוף ויעיל על בסיס היסודות שהותוו בשלב א.
- מאמצים בינלאומיים לאפשר את הרפורמה ולייצב את המוסדות הפלסטיניים והכלכלה הפלסטינית, כהכנה להסכם סטטוס סופי.
- הצדדים מגיעים להסכם סטטוס סופי, מקיף וקבוע, השם קץ לסכסוך הישראלי-פלסטיני ב-2005, באמצעות הסדר שיושג במשא-ומתן בין הצדדים, על בסיס החלטות מועצת הביטחון 242, 338 ו-1397, המסיים את הכיבוש שהחל ב-1967 וכולל פתרון מוסכם, צודק, הוגן ומציאותי לסוגיית הפליטים ופתרון, שיוסכם במשא-ומתן, על מעמדה של ירושלים, הלוקח בחשבון את החששות הפוליטיים והדתיים של שני הצדדים ומגן על האינטרסים הדתיים של יהודים, נוצרים ומוסלמים בעולם כולו, ומגשים את החזון של שתי המדינות, ישראל ומדינה פלסטינית ריבונית, עצמאית, דמוקרטית ובת-קיימא, השוכנות זו לצד זו בשלום ובביטחון.
- הסכמה של מדינות ערב לנורמליזציה מלאה של היחסים עם ישראל וביטחון עבור כל מדינות האזור במסגרת שלום ישראלי-ערבי כולל.